

PARENTESEN

februari 2020 nr 2

www.pargas.spfpension.fi

Innehåll:

Litterära salongen	s 2
Äldre rådet under 2019	s 3
Kari Suomalainen	s 4
Svenska pensionärsförbundets frågesportuttagning	s 6
Ordförandens spalt	s 7
Ny hobbygrupp	s 7
Åboländsk frågesportuttagning	s 8
Styrelsens sammansättning och funktionärer	s 9
Hobby- och programgrupper	s 10
Resor	s 12
Händelsekalendern	s 13
En granne i öst	s 14

Foto: Torbjörn Engman, Fotoklubben

Presentation av hobbygrupperna

Redaktionen fortsätter sin serie där vi presenterar våra hobbygrupper för att ge föreningens medlemmar en bättre bild av vad de olika grupperna sysslar med. I detta nummer av Parentesen presenterar vi **Litterära Salongen**.

Litterära salongen

Litterära gruppen har inlett sitt tionde år och sju av våra tolv deltagare har varit med alla dessa år.

Vi träffas hos Cornelius och mig en gång i månaden. I december har vi julfest och i maj avslutar vi vårterminen med knytkalas på vår sommarstuga.

Till varje träff väljer vi en författare, vars böcker vi sedan lånar från olika håll och läser. Vid mötena, som vi inleder med kort biografi över författaren i fråga, berättar vi sedan i tur och ordning vilken eller vilka böcker vi läst, hur de påverkat oss och vad vi gillar eller ogillar.

Det finns en trygghet i gruppen som gör att fast meningarna ibland går isär så är just detta en faktor som berikar diskussionerna.

Samtalen brukar bli både intressanta och inspirerande. Litterära gruppens mål och behållning är att uppmärksamma olika författarskap och att inspirera deltagarna att

läsa böcker man kanhända inte annars skulle upptäcka.

Efter diskussioner dricker vi te under livligt småprat.

Bland de författarskap vi behandlat på våra träffar finns bl.a. Solveig von Schoultz, Eeva Kilpi, Bo Carpelan, Jaan Kross, Rosa Liksom, Ulla-Lena Lundberg, P.O. Enquist, Anja Snellman, Alice Munro, Kaj Korkea-aho, Tomas Tranströmer, Viivi Luik, Karen Blixen, Merete Mazzarella, Märta Tikkanen, Agneta Pleijel, Per Wästberg, Peter Høeg, Sirpa Kähkönen, Jörn Donner, Hannele Mikaela Taivassalo, Tito Colliander, Peter Sandström, Kazuo Ishiguro, Elena Ferrante, Kari Hotakainen, Kerstin Ekman, Margaret Atwood + minst 30 till.

Stina Engblom Colliander

Information om äldrerådets arbete 2019!

Äldrerådets uppgifter är ju följande:

1. Ta initiativ till åtgärder som påverkar planering, beredning och uppföljning av kommunala verksamheter som har betydelse för den äldre befolkningens välfärd, hälsa, delaktighet, livsmiljö, rörlighet, möjligheter att klara av all dagliga funktioner eller som är viktiga med tanke på den service som äldre befolkningen behöver.
2. Utgöra sakkunnigorgan i frågor som gäller den äldre befolkningen, ge utlåtanden till stadens övriga organ. Rådet ska höras i ärenden av särskild betydelse för den äldre befolkningen innan ärendena går till beslutsfattande.

Som man ovan kan se är uppgifterna många och omfattar alla delområden som berör vår hälsa och välmående. Här nedan några skrivelser och utlåtanden som äldrerådet har gjort och som har betydelse för oss här i Pargas centrum men förstås också för de övriga delarna av vår Skärgårdsstad.

- skrivelse om stängning av en avdelning på Malmkulla (orsak personalbrist)
- utlåtande om halkskydd
- utlåtande om översiktsplan för centralparken i Pargas
- ansökan om verksamhetsbidrag för IT-handledare för seniorer (fick 2000€)
- skrivelse om möblerna i dagsalen på Malmkulla avd 2 (vissa stolar ergonomiska för äldre människor). Vi önskar att ergonomin beaktas vid anskaffning av nya stolar.
- skrivelse om anropstaxi till Norrskata (godkändes)
- skrivelse om Regnbågens matsituation (har blivit ordnad)
- skrivelse om gratis tandgranskning för 80-åringar (godkänd, startar i början av 2020)
- skrivelse om reservation av medel i stadens budget för halkskydd år 2020 (inte beviljad)
- skrivelse om f.d. mentalvårdscentralens avdelningsutrymmen på Vapparvägen (mycket lämpliga för äldreboenden)
- skrivelse om förlängd öppethållningstid för WC (Pargas kyrkliga samfällighet)
- skrivelse om radioprogram för pensionärer (Svenska pensionärsförbundet)

Vid senaste möte diskuterades maten i våra äldreboenden och bäddavdelningen.

Vi beslöt att vi skall själva gå och äta i boendena och bäddavdelningen för att få en egen uppfattning om matens kvalitet och smak.

Under året 2019 har Leif Westerén från Åbos äldreråd samt äldreomsorgschef Camilla Bergman-Kärpijoki deltagit i våra möten.

En av våra målsättningar i rådet är att bekanta oss med den äldre befolkningens behov i olika delar av Pargas. År 2019 har vi besökt Aftonro i Iniö och Grannas i Nagu. Båda ställen var mycket trivsamma och boarna verkade vara nöjda och ha det bra.

Under året har vi deltagit i Ikinämässan i Pargas och Pargasdagarna. Där hade vi möjligheter att diskutera med Pargasborna och höra vad de tänker om de äldres mående här i vår stad.

Under Pargasdagarna hade vi med oss datahandledare från Recycle IT. Vi i äldrerådet är mycket oroliga över den snabba digitaliseringen som nu sker i samhället och därför är vi glada över FSU:s och Pargas gymnasiums samarbetsprojekt Recycle IT där man skolar ungdomar till datahandledare för de äldre.

Äldrerådet har placerat postlådor i olika äldreboenden i Pargas. Därifrån har vi fått idéer till några av våra skrivelser. Där fanns också tackbrev till personalen på Pargas bäddavdelning, vilket vi med glädje noterade.

Ni hittar äldrerådets föredragningslistor och mötesprotokoll på Pargas stads hemsidor.

Hälsningar från äldrerådet! Sirikka-Liisa Malmlund och Rainer Wahtera

Kari Suomalainen, republikens hovnarr

Skämttecknaren Kari Suomalainen – republikens hovnarr ”Kari” – förde pennan med stor träffsäkerhet, både i bild och text. Många av hans verk har blivit bestående kulturminnen. Hans stockkonservativa syn på kvinnor och invandrare fällde dock en skugga över eftermälet.

Kari (1920–1999) kan gott betecknas med det något slitna epitetet ”legend redan under sin livstid”. Grunden till hans närapå institutionella position lades av den på gott och ont genomkulturella släktbakgrunden. Morfar var den kända bildhuggaren och äktfinnen Emil Wikström, som lustigt nog behöll sitt namn trots att han var vän med bl.a. Akseli Gallen-Kallela (f.d. Axel Gallén) och poeten Eino Leino (f.d. Einar Lönnbohm).

Emil gifte sig med franskättade Alice Högström och parets stormiga förbund berikades av tre döttrar: Estelle, Mielikki och Anna-Liisa. Estelle, som spelade violin och piano, gifte sig med violinisten vid H:fors stadsorkester Yrjö Suomalainen. Paret fick två barn: Kari Yrjänä, och Saskia Marjatta. Saskia gjorde karriär som operasångerska och filmstjärna under namnet Maaria Eira. Som ett pikant inslag kan nämnas att det sedermera visade sig att Maaria Eiras far ingalunda var Yrjö Suomalainen, utan operasångaren Jooseppi Mustakallio, han som kom att ge namn åt den kända sångtävlingen.

Kari hade uppenbar fallenhet för teckning sedan barnsben. I skolan trivdes han inte alls och när kamraterna på geometritimmen ritade trianglar, ritade Kari ”kari-katyrer” av lärarna. Sannolikt hämtade han en del av dessa färdigheter under somrarna hos sin älskade och välbärgade ”grandpapa” i dennes berömda ödemarks ateljé och -residens Visavuori i Valkeakoski. Där såg tjänstefolk till att vardagen fungerade och Kari kunde koppla av från Helsingforshemmets stundtals materiella

knapphet och de bohemiska föräldrarnas ständiga gräl. Efter katastrofalt utdragen skolgång kom han dock in i Ateneum med första försöket! Ritklassen klarade han av på sex månader och vid vinterkrigets utbrott hade den 16-årige ynglingen hunnit avverka ett år av målarklassen.

Under vinterkriget var Kari arbetspliktig skyddskårist på hemmafronten, men i fortsättningskriget en underbefälsutbildad eldledare i fältartilleriet – till att börja med. Snart blev han nämligen kommenderad till ett av de s.k. TK-kompanierna (TiedotusKomppania), som utgjorde en del av de nybildade informationstrupperna, vars mannar hade som uppgift att tjänstgöra som tidnings- och radiojournalister, filmare, tecknare och fotografer i den officiella krigsinformationens och propagandans tjänst. Karis krigstida arbeten, inklusive några fina generalsporträtt, finns samlade i en bok utgiven 1963. Boken visar att han minsann kunde även annat än att göra sig lustig över politiker, något som dock blev hans levebröd och bejublade varumärke efter kriget.

Kari hann arbeta för flera tidningar innan han anställdes av Helsingin Sanomat 1950 – inledningsvis som ny illustratör av kåsören Arijoutsis texter. Karis favoritmotiv i de egna bilderna med egen text blev president Kekkonen som han avbildade för första gången redan 1951. Sin självständiga roll trogen kunde Kari vara antingen sylvass eller varmt förståelsefull gentemot hög som låg. Paradoxalt nog kom en handfull av hans teckningar, som helt saknade partipolitisk anknytning, att bli de mest berömda. Paradexemplet torde vara den från julen 1954 med Kristusgestalten som med böjt huvud och utsträckt öppen hand står vid ingången till varuhuset Stockmann i julvimlet på Alexandersgatan. Texten lyder (i min

översättning fr. finskan): Snyltgäst på sin egen födelsedagsfest.

Kari hade råkat skådisvännen Tarmo Manni på Alexen och herrarna hade kommit att tala om hur fjärran Jesus föreföll att vara från den genomkommersiella julen, varvid Kari hade kommit på och även uttalat tanken att kanske rita något om saken. ”Det vågar du nog aldrig”, hade Manni sagt. Snart fick alla Hesari-läsare, och därigenom hela landet, veta att Manni hade misstagit sig.

En av mina personliga favoriter, icke minst p.g.a. den genialiskt ”tvåspråkiga” texten, är från 1980 då även president Paasikivi fick ett minnesmärke i centrum av huvudstaden, nära Mannerheims ryttarstaty. Harry Kivijärvis skapelse ”Öst och väst” har inget med Paasikivis utseende att göra utan är en uppsättning stora, slipade stenblock, berghällar (finskans ´paasi´ betyder just det och Juho Kusti Paasikivi hette förut Johan Gustaf Hellstén). I Karis teckning blickar Marsken ned från hästryggen på sin gamle väns avbild och utbrister - med sådan förvåning att pälsmössan far upp i luften - ”Hälkkari Juho Kusti, kuinka sinä olet muuttunut”!

Några politiska ideologier uppgav Kari sig inte ha, fast det var känt att han ansåg kommunismen vara närmast en sjukdom och att det till sjukdomsbilden dessutom hörde att visa det! Han undrade varför allt borgerligt var roligt och allt vänstervridet tråkigt. Kvinnor förstod han sig på åtminstone såpass att han gifte sig med Liisi ”Lippe” Hokkanen 1955. Detta efter att ha varit gift en gång och förlovad två gånger tidigare. Lippe var självständig kvinna med huvudet på skaft och Kari föll närmast för hennes skönhet. ”Vem skulle nu ta en ful käring”, undrade han helt sakligt.

Vid det första morgonkaffet i det första gemensamma hemmet – en trea möblerad endast med en köksstege och en bäddsoffa – sade Kari åt sin hustru: ”Kom ihåg sen att jag har alltid rätt”. Det var inte bara ett skämt, fick Lippe långt senare erfara. Om rollerna i hushållet hade Kari den uppfattningen att: ”Jag är herre i huset och Lippe är fru i huset”. Lippe kom också att skriva en bok om sitt liv med Kari; ett väl emottaget verk, som Kari inte brydde sig om att läsa ens. Till dem som frågade sade han endast att det är bra att Lippe fick ”lätta på trycket”. Trots att det kunde slå gnistor mellan makarna, fick de tre barn; två söner och en dotter.

Karis bästa alster härstammar från 1960- och 1970-talen, anser dottern Lilli Earl. Efter Kekkonen-erans slut bjöd inrikespolitiken inte mera på lika saftiga ämnen som förut. Karis humor, och kanske även humör, blev mer nyckfull och hans grepp och uppfattning om samhällseliga fenomen fick inte mera lika stor förståelse som under ”guldåren”. Vintern 1991 gick det så långt att Hbl:s chefredaktör Håkan Hellberg öppet krävde att skämttecknarens framfart borde ”tyglas”. Orsaken var Karis teckningar om asylsökande somalier. Samtidigt vände sig en stor grupp rättslärda till justitieministeriet och krävde en utredning om huruvida Karis teckningar om somalierna utgjort ett brott mot tryckfrihetslagen eller kunde rentav klassas som hets mot folkgrupp. Det blev ingen rättsprocess men Karis nästa teckning om somalierna, som redan var på väg till tryckeriet, drogs in och publicerades inte. Kari beskyllde chefredaktör Janne Virkkunen för censur och hotade med avgång. Under vårens lopp blev uppståndelsen så stor att Kari till sist sade upp sig, något som Virkkunen genast accepterade.

Pekka Sörensen

Svenska pensionärsförbundets frågesportuttagning 2020

Totalt 40 frågor som är gjorda av Jesper von Herten.

1. När man talar om priset på olja är enheten oftast barrel. Hur många liter är en barrel?
2. Vad hette rollkaraktären som Lasse Pöysti slog igenom med på 1940-talet?
3. Vilken idrottsgren handlar Paris-Roubaix om?
4. Vad avses med Påskekrim?
5. I vilken stad finns Finlands östligast belägna svenskspråkiga skola?
6. Vad heter metoden som används för att fördela mandat i riksdagsvalet och i kommunalvalet i Finland?
7. Vad gör ett ysteri?
8. Vilken titel hade Mohammad Reza Pahlavi?
9. Vad avses med Stockholmsyndromet?
10. Vilket lands huvudstad betyder lögn?
11. Vilket djur heter på latin canis lupus?
12. Efter vilken av våra presidenter har en av Finlands största nationalparker fått sitt namn?
13. På vilket lands flagga finns ett cederträd?
14. Hur många minuter ska man löpa (eller gå) i Coopers test?
15. Det är ett mansnamn, men också ett magiskt föremål i Kalevala samt en finanskoncern. Vilket namn efterfrågas?
16. Abessinier, Helig birma, Manx, Ragdoll och Tonkines. Vad talar vi om?
17. Vilket flygbolags logo pryds av en trana?
18. Vilken är Sri Lankas största religion?
19. På vilken drycks flaskor finns årtalet 1886?
20. Hormuzundet är som smalast ungefär 54 kilometer. Mellan vilka länder finns det?
21. Vilket patriotiskt stycke (inte Vårt land) spelas i TV och eller radio när Finland vinner OS-guld, och också vid utlysningen av julfriden i Åbo?
22. Hurdan färg är bilen i Akseli Gallen-Kallelas legendariska affisch Bil-Aktie-Bol från 1907?
23. För vilken rörelse, eller vilkas frigörelse, anses Stonewall-upproret ha varit en vändpunkt för?
24. Vilket 1853 grundat företag anses vara världens största hisstillverkare?
25. Vad heter den judiska högtid i september-oktober när judarna firar sitt nyår?
26. I vilket land blev George Weah, som under 1990-talet var en av världens bästa fotbollsspelare, president för drygt två år sedan?
27. Vad avses med uttrycket 'The Troubles'?
28. Vad heter företaget som tillverkar de klassiska Alku-karamellerna?
29. Andorra har två furstar, varav den ena är biskopen av Urgell i Spanien. Vem är den andra?
30. I Sverige firar man inte självständighetsdag som här i Finland, men nog nationaldag och den svenska flaggens dag. Vilken dag firas den?
31. Vilken växt säljs ofta med sitt latinska namn 'calluna'?
32. Vilket är ett rödbrunt färgämne men också ett finskt kvinnoförnamn?
33. Vilken glaskonstnär designade den kända Ultima Thule-serien för Iittala?
34. Vad avses med uttrycket Ivy League?
35. I vilken "gren" arrangeras världsmästerskapen årligen i Sonkajärvi i norra Savolax?
36. Guldrörelse firar man efter att man varit gift i 50 år, men när firar man järnbröllop, åtminstone i Finland och Sverige?
37. Vem var vinets gud enligt den romerska mytologin, och vem var vinets gud enligt den grekiska mytologin?
38. Vad finns på Åbo Senaps (Turun Sinappi) logo?
39. Från vilket land kom den tecknade Vilda Västern-serien Lucky Luke?
40. Med vilken låt vann ABBA Eurovisionen år 1974?

Svaren finns på sidan 8.

Ordförandens spalt

Nu kan vi vara stolta. I den åboländska uttagningen för förbundets frågesportstävling tog våra tre lag platserna ett, tre och fem bland ett dussin åboländska lag. Det segrande laget, som alltså går till riksfinalen den 26 mars, bestod av Margareta Blomqvist, Stig Kavander och Mai Lindblom. Grattis!

Sedan månadsträffen i januari har styrelsen sammanträffat med programgruppernas ledare den 23 januari och med hobbygruppernas ledare den 13 februari. Det har varit viktiga och givande tillställningar, eftersom både programgrupperna och hobbygrupperna spelar en mycket stor roll för vår verksamhet. Jag tror att ingen annan pensionärsförening har ett så avancerat system med aktiva programgrupper som vi, och jag vågar påstå att det inte finns många föreningar med ett lika rikt utbud av hobbygrupper som det vi har.

Som jag skrev redan för en månad sedan behöver flera av programgrupperna fler medlemmar, och vi hoppas därför att våra nya medlemmar ansluter sig till någon av dem. Men i övrigt är gruppernas engagemang väldigt positivt, och vi kan se fram emot givande månadsträffar också i år.

Ny hobbygrupp!

Vi sätter igång med en ny grupp bland pargasiterna som ju är pratglada och har åsikter om stort och smått. Ett forum där vi kan mötas och diskutera sådant som ligger oss varmt om hjärtat eller tvärtom känns irriterande har varit ett önskemål. Nu har den som är debattsugen en möjlighet redan i

En mycket glädjande nyhet är att vi håller på att få nya hobbygrupper samtidigt som vissa tillfälligt överksamla grupper ska få nytt liv. Helt nya grupper är en schackgrupp som ska ledas av Tom Ramström och en diskussionsgrupp med Marianne Saanila som initiativtagare. Trädgårdsgruppen, vars verksamhet låg nere i fjol, har nu fått Amie Nygrén som ny ledare. Också den i fjol startade fågelskådargruppen med Marcus Duncker kommer att ha en mer aktiv verksamhet. Gemensamt för alla de här grupperna (och flera andra) är att det finns plats för många nya deltagare. Så ställ upp! Nya ledare behövs också för den tillfälligt nedlagda konstgruppen och den ena musikgruppen.

Jag uppmanar alla att gå in på vår webbplats och läsa mer om hobbygrupperna.

Och så ska vi inte glömma de kommande seniorföreläsningarna i samarbete med Kombi (se närmare i Händelsekalendern). Kom ihåg att det krävs förhandsanmälan till Kombis kansli, tfn 0400 852596, eller via kombi.pargas.fi.

Mikael Reuter

morgon den 20/2 kl. 14.00 på Seniorum, Strandvägen 30. Anmälningslistan gick runt på förra månadsträffen men det finns fortfarande plats för några till, så ta chansen idag!

Sammanställare Marianne Saanila

Åboländsk frågesportuttagning

Den Åboländska uttagningen gick av stapeln i Åbo på Kåren 12.2.2020. För pargasföreningens lag gick det bra. Laget med Pekka Sörensen, Maria Simberg-Sörensen och Kari Penttinen placerade sig femte. På delad tredjeplats kom laget med Björn Eriksson, Karl-Johan Nylund och Regina Lehtola. Och till förbundsfinal gick laget med Mai Lindblom, Margareta Blomqvist och Stig Kavander.

Svaren

1. 159 liter
2. Suomisen Olli
3. Cykling
4. Norska påskdeckare
5. Varkaus (Kotka godkändes då Varkaus numera är nedlagd)
6. d'Hondts metod
7. Ostar
8. Shah
9. Ett psykologiskt tillstånd där kidnappningsoffer eller personer hållna fångar mot sin vilja utvecklar en relation till kidnapparen och tar parti för förövaren mot polisen
10. Maltas
11. Varg
12. Urho Kekkonen
13. Libanons
14. 12 minuter
15. Sampo
16. Kattraser
17. Lufthansas (godkändes Japan Airlines som har en trana-liknande figur)
18. Buddhism
19. Coca-Colas
20. Iran och Oman
21. Björneborgarnas marsch
22. Röd
23. Gayrörelsen
24. Otis (Elevator Company)
25. Rosh hashana
26. Liberia
27. Konflikten i Nordirland
28. Brunberg
29. Frankrikes president (Emmanuel Macron)
30. 6 juni
31. Ljung
32. Henna
33. Tapio Wirkkala
34. Åtta elituniversitet i nordöstra USA
35. Kärringkånk, eukonkanto
36. Efter 70 år
37. Bacchus och Dionysos
38. Åbo slott
39. Belgien
40. Waterloo

Styrelsens sammansättning och funktionärer 2019

Ordförande	Mikael Reuter mikael@undala.fi	040 552 49 78
Vice ordförande	Gunnel Jansson jansson.gunnel@parnet.fi	040 595 72 03
Sekreterare	Vivan Norring-Nyström ia@norrskata.com	0500 83 74 38
Vice sekreterare	Margareta Blomqvist Margareta.blomqvist@granvik.fi	040 720 40 96
Skattmästare	Bror Berg laban1234@gmail.com	040 560 19 38
Vice skattmästare	Kari Penttinen kari@esnet.fi	050 511 97 77
Övriga ledamöter	Stig Kavander swkavander@gmail.com	0400 22 21 87
	Kurt Lindroos kurt.lindroos475@hotmail.fi	0500 59 40 45
	Maria Simberg-Sörensen maria.ss@parnet.fi	040 825 50 39

Funktionärer

Medlemssekreterare	Kurt Lindroos	(se ovan)
Mediekontakt	Gunnel Jansson	(se ovan)
Teknikansvarig	Kari Penttinen	(se ovan)
Fotograf/Klippboken	Stig Kavander	(se ovan)
Parentesens redaktion	Maria Simberg-Sörensen	(se ovan)
	Gunnel Jansson	(se ovan)
Parentesens ombrytning	Carl-Gustav Nygårdas	040 50 714 61
Webbansvarig/Webbredaktör	carlgustav.nygardas@gmail.com	
IT-stödperson	Pentti Nyström	050 566 70 35
	pena@norrskata.com	
Medlem av SPF:s arbetsutskott	Mikael Reuter	(se ovan)
Medlem av SPF:s kommitté för intressebevakning	Clara Kronqvist-Sundström	(se nedan)
Medlem av SPF:s resekommitté Resegruppen	Asta Lindholm, lindastae@gmail.com	040 575 31 20
	Clara Kronqvist-Sundström, ordf. kronqvistclara@gmail.com	040 867 19 48
	Gunnel Jansson, medlem	(se ovan)

Nya medlemmar kan anmäla sig direkt till medlemssekreteraren

Kurt Lindroos 0500 59 40 45 kurt.lindroos475@hotmail.fi eller till föreningens sekreterare **Vivan Norring-Nyström**, 0500 83 74 38 ia@norrskata.com eller via webben.

HOBBYGRUPPER

Boule, IT, konst, musik och trädgård enligt separata kallelser från gruppledarna

Boccia/Boule	Estrid Enlund	050 346 35 70	essi.enlund@outlook.com
Bowling	Seppo Rajamäki	0400 46 91 92	seppo.rajamaki1@gmail.com
Bridge	Per Österman	0400 21 14 52	per.osterman@parnet.fi
Da Capo	Maria Simberg Sörensen	040 825 50 39	maria.ss@parnet.fi
Encore	Maria Simberg-Sörensen		
Fotogrupp	Lorenz Michael	0400 23 31 43	losse.michael@gmail.com
Fågelskådning	Marcus Duncker	040 552 11 00	duncker.marcus@gmail.com
IT-grupperna	Pentti Nyström	050 566 70 35	pena@norrskata.com
Diskussionsgrupp	Marianne Saanila, (sam.kall)	040 722 62 26	marianne.saanila@parnet.fi
Litterära salongen	Stina Engblom-Colliander	0400 71 53 88	stina202@parnet.fi
Schack	Tom Ramström	040 549 06 14	tomramstrom@hotmail.com
Stavgång	Rainer Wahtera	040 091 22 69	rainer.wahtera@gmail.com
Släktforskarna	Gustav Sundström	050 505 15 22	sundstroms@parnet.fi
Trädgårdsgrupp	Amie Nygrén	045 258 26 30	amie.nygren@gmail.com
Vattengympa	Kari Penttinen	050 511 97 77	kari@esnet.fi

Släktforskargruppen träffas i allmänhet udda veckor i Seniorum tisdagar kl. 13.

Fotogruppen träffas varannan tisdag i Seniorum kl. 17. Se närmare på hemsidan.

Bridgeklubben efterlyser flera spelare. Kontakta Per Österman, 0400 21 14 52

Följ med hemsidans. www.pargas.sfpension.fi händelsekalender eller föreningens Facebooksida *Pargas svenska pensionärer*. Många grupper informerar där om aktuella händelser.

Programgrupperna och gruppledarna för PSP:s månadsträffar

1.	Beni von Weissenberg	040 545 14 35	benivw@parnet.fi
2.	Mårten Malmlund	0400 71 03 12	marten.malmlund@gmail.com
3.	Gunnel Jansson	040 595 72 03	jansson.gunnel@parnet.fi
4.	Rainer Wahtera	0400 91 22 69	rainer.wahtera@gmail.com
5.	Rose-Marie Lindroos	050 562 54 10	rose.marie48@hotmail.fi
	Kurt Lindroos	0500 59 40 45	kurt.lindroos475@hotmail.fi
6.	Stina Engblom Colliander	0400 71 53 88	stina202@parnet.fi
7.	Christina Ahlsund	040 759 90 52	cahlsund@parnet.fi
	Arvo Björkroth	044 564 93 51	arvobjorkroth@yahoo.com
8.	Annica Forssell	050 553 02 95	forssell.annica@gmail.com
	Solveig Nurmela	040 723 95 96	solveig.nurmela@abo.fi
9.	Carita Karlsson	045 641 52 66	tiitikarlsson@gmail.com
10.	Siv Nygårdas	040 574 24 31	siv.nygardas@gmail.com
	Aino Mattsson	040 844 06 98	aino.mattsson42@gmail.com

Hedersmedlemmar i föreningen

Benita Nyberg, Georg Uppman, Karl-Gustav Laurén, Kurt-Erik Långbacka, Stina Engblom-Colliander

Hobbygrupplebare

Styrelsen hade kallat de olika hobbygruppernas ledare till det årliga informationsmötet 13.2.2020. Sittande från vänster: Kari Penttinen (vattengymnastik; styrelsen), Gustav Sundström (släktforskning), Pentti Nyström (IT), Maria Simberg-Sörensen (DaCapo & Encore; styrelsen), Marianne Saanila (Bridge & Diskussionsgruppen), Stina Engblom-Colliander (Litterära salongen), Lorenz Michael (Fotogruppen) och stående från höger Seppo Rajamäki (Bowling), Tom Ramström (Schackgruppen), Carl-Gustav Nygårdas (Webmaster/IT-expert mm), Rainer Wahtera (Stavgång), Widar Nyberg (Boccia/Boule), Bror Berg (styrelsen), Marcus Duncker (Fågelskådning), Mikael Reuter (föreningens ordförande), Gunnel Jansson (styrelsen), Margareta Blomqvist (styrelsen), Vivian Norring-Nyström (styrelsen). Den nybildade trädgårdsgruppens ledare Amie Nygrén hann avlägsna sig från mötet innan gruppofotot togs. Foto Stig Kavander (styrelsen).

Programgrupplebare

Programgruppsledarna tillsammans med föreningens styrelse vid den årliga sammankomsten 23.1.2020. Sittande från vänster: Mårten Malmllund), Rainer Wahtera, Mikael Reuter, Beni von Weissenberg och Arvo Björkroth. Stående i främre raden: Maria Simberg-Sörensen, Margareta Blomqvist, Gunnel Jansson, Stina Engblom-Colliander, Aino Mattsson, Carita Karlsson, Christina Ahlsund, Annica Forssell och Rose-Marie Lindroos. Stående längst bak: Vivian Norring-Nyström, Bror Berg, Solveig Nurmela, Siv Nygårdas, Kari Penttinen och Kurt Lindroos.

RESOR VÅREN OCH HÖSTEN 2020

Robin Hood, , lördagen den 29.2.2020. Resan inhiberas på grund av för få anmälningar.

Hemlig resa, tisdag 24.3.2020. Start kl.08.00. Tillbaka i Pargas ca 17.00. Lediga platser finns!
Anmäl senast den 15.03.20. Resan pris är 50 €. Betala före den 20.03.20.

CANDIDE, Leonard Bernsteins operett, lördagen den 4.4 på ÅST kl. 15.00. Start från Bustis 14.00. Biljetten kostar 65 €, bussresan 10 €. Betala gärna före den 15.03.20. **Sista anmälningdag den 20.02.20.**

Då operetten uppfördes hösten 2018 första gången på 40 år i Helsingfors rosades den av både publiken och kritikerna. Nu ges den högklassiga uppsättningen på Åbo Svenska Teaters Stora scen våren 2020. Handlingen baseras på Voltaires berömda roman. Operettversionens libretto är knivskarp, och både humorn och intrigen fungerar även idag. Regissören Tuomas Parkkinen har skapat en underhållande och charmerande dramatiserad regi. Verket lämpar sig för vänner av såväl opera som operett och musikal. Solister bl.a. Jussi Merikanto, Tero Harjunniemi, Kaisa Ranta och Heikki Kilpeläinen. Kapellmästaren Jonas Rannila leder Åbo filharmoniska orkester samt Candide-kören, som satts ihop enkom för denna produktion. Föreställningen textas på både svenska och finska. Operettens längd är ca 2t 40 min inklusive paus.

Utfärd till Finlands sydligaste bebodda ö - Utö torsdag 23.4 – lördag 25.4.2020 tillsammans med Åbo pensionärsklubb. Utförligt program på hemsidan. Pris 290€ /person. Enkelrumstillägg 70€. I priset ingår bussresorna, 2 hotellövernattningar med frukost, guidning, 3 måltider (lunch och 2 middagar). Betala resan till föreningens konto senast 19.2. **Obs:** alla 15 hotellrum på Utö Havshotell är reserverade för oss. Om alla delar rum ryms de första 30 personerna med på resan. Med på resan: tänk på att det är kallt och eventuellt blåsigt i skärgården i april. Klädsel därefter. Bekväma skor är ett måste.

SPF Åboland Försommarsamling Hitis/Rosala onsdagen 27.05.20. Avfärd från Pargas ca 09.00. Färja till Hitislandet avgår från Kasnäs 11.30. Besök till Rosala Vikingaborg, Hitis kyrka, Laines ölbryggeri, mm, mat och kaffe ordnas. Info om program, kostnader, tider och anmälning senare.

Resa till Östra Finland och nya Valamo 01-03.09.20

Vi åker österut via St. Mickel till Rantasalmi, besöker olika sevärdheter bl.a. Aihkikylä och Mekaniska museet i Heinävesi, Valamo Kloster i Heinävesi och Lintula nunnekloster. Programmet finns på hemsidan eller fås i pappersform av reseledaren. Anmälan senast den 15.07.20. Resans pris är 350 €.

Anmälan och frågor.

Om inte annat meddelas startar bussen alltid från busstationen och kör Kalkvägen. Meddela var du stiger på. Meddela också om eventuell diet samt allergier vid anmälan. Kom också ihåg dagliga mediciner och ta med mera än det som behövs för den angivna tiden för resan.

Kom ihåg att anmälan är bindande och observera också att om resan görs med buss, bör hela resans pris betalas även om egen bil används.

Ändringar meddelas i PK under Föreningsnytt och på hemsidan. Kontakta oss. Före månadsmötet sitter vi kl. 12-13 och tar emot anmälningar. Anmälan är alltid bindande.

Betalningen görs på föreningens resekonto **FI21 6601 0010 0803 07**. Skriv alltid namn och ex. Hemlig Resa, Valamo etc. eller datum för resan som meddelande vid betalning vilket gör den enklare att identifiera.

OBS! Aktuellt material till Parentesen, t.ex. ändringar i gruppsammansättning eller kontaktpersoner, måste vara redaktionen tillhanda **senast en vecka** före månadsträffen för att hinna med. Även annat material i form av hågkomster, bilder eller teckningar tas gärna emot av redaktionen med samma förbehåll.

Exemplar av Parentesen kan avhämtas på Booklet, Strandvägen 16 A

HÄNDELSEKALENDER våren 2020

- Torsdag 27.2 **SENIORFÖRELÄSNING** i stadshuset kl. 13-15 med Nils Torvalds:
Europa 2020 – Utmaningarnas vändpunkt? Utmaningarna i Europa är många. Sökandet efter den vises sten fortsätter. Finns det politisk vilja och möjligheter att lösa alla kriser som bara fortsätter, vare sig vi pratar om miljö och klimat, flyktingfrågan, världsekonomin eller Östersjön? Tudelningen i samhället och populismens framfart verkar inte stanna av. Kan en enskild Europaparlamentariker påverka saker i rätt riktning. Nils Torvalds är Europa-parlamentariker och bosatt i Helsingfors och Bryssel, sina somrar tillbringar han på Tunhamn i Åbolands skärgård.
Obs! Förhandsanmälan till Kombis kansli, tfn 0400 852596, eller via kombi.pargas.fi Deltagaravgiften 5€ betalas vid dörren.
- Onsdag 18.3 **Månadsträff med årsmöte**
- Onsdag 25.3 **SENIORFÖRELÄSNING** i stadshuset kl. 13-15: *Mumin 75 år*. Sophia Jansson berättar kort om mumintrollens historia från 1945 till idag och om hur företaget Moomin Characters firar att det är 75 år sedan den första muminhistorien kom ut. Hon talar också om fokus för 2020, om samarbetet med John Nurminens stiftelse och målet att öka kännedomen om Östersjöns tillstånd och att skydda havet och dess kulturarv för kommande generationer. Östersjön är havet som inspirerade Tove Jansson till många av muminberättelserna. Sophia Jansson, konstnärlig chef och styrelseordförande på Moomin Characters, är dotter till Lars Jansson och brorsdotter till Tove Jansson.
Obs! Förhandsanmälan till Kombis kansli, tfn 0400 852596, eller via kombi.pargas.fi Deltagaravgiften 5€ betalas vid dörren.
- Torsdag 26.3 **Frågesportfinalen på Kåren i Åbo** kl. 13-15
- Onsdag 1.4 Den omtyckte föreläsaren Christoph Treier talar **om hälsa, välmående och livsglädje**. Han delar med sig av sin kunskap och ger praktiska råd kring t.ex.sömn, sömnproblem, minnet, betydelsen av sociala kontakter och motion. Han talar även om inställningen till livet och hur man behåller livsglädjen trots att kroppens funktioner försämras. Föreläsningen riktar sig till alla seniorer som vill förbättra sin hälsa och må bra. Förhandsanmälan till Kombis kansli, tfn 0400 852596, eller via kombi.pargas.fi
Kursavgift: 5€
- Onsdag 15.4 **Månadsträff**
- Onsdag 20.5 **Månadsträff**

En Granne i Öster.

När bekantade du dig med sevärdheter i grannstaden Salo senast?

Det gjorde en grupp på 18 Pargasiter i slutet av januari då vi steg på Launokorpi buss med den alltid vänliga och förekommande Jani Launokorpi vid ratten. En knapp timme senare var vi framme i Salo och vårt första mål: **Konstmuseet Veturitalli** (Lokstallet) är inrymt i gamla lokomotivstallet invid tågstationen. Konstföreningen, som upprätthåller museet, är en aktiv förening som under de senaste åren har arrangerat många intressanta utställningar. Nu just heter utställningen ”Pikku ukkoja” och konstnären är Tommi Toija (född 1974) som har sina keramikverkstäder i Helsingfors och Somero. Han gör ”egenbilder” av bränd keramik föreställande små och större gubbar; Ibland är det bara ett huvud som ger uttryck av en sinnesstämning, ibland är det en gubbe allt mellan 0,2 - 1 m som talar till oss. Tommi Toijas gubbar andas melankoli och bedrövelse. Ingen gubbe har ett småleende som når ända upp till ögonen. Ett av lokstallets utställningsrum är fyllt av smågubbar i en installation som heter ”Främlingar”. Installationen består av 120 gubbar tillsammans i grupper - men ändå ensamma. Gubbarna uttrycker allt det som inte sagts eller gjorts.

Större skapelser är en springbrunn, som formas av ett hundratal smågubbar med eller utan lemmar samt tavlor i olika material som, målade enligt inspiration, berättar tredimensionellt för åskådaren vad konstnären vill uttrycka. Gubbarna förenar känslor av empati, oskuldsfullhet och uppror, barndom och tidlös humor på ett djupt mänskligt sätt. Vår guide var väl insatt i utställningen och kunde levandegöra många detaljer. En film kunde ses där man fick bekanta sig med Tommi Toijas sätt att arbeta och tänka. Utställningen är väl värd ett besök och pågår till 5.4.

Halikko kyrka blev resällskapetets följande mål. Kyrkan ligger på Rikalabacken mitt i stadsdelen Halikko i Salo. Ännu högre uppe

på kullen finns klockstapeln (från 1799) och släkten Armfelts gravområde. Från den mäktiga dörrportalen (Åminne dörr) kan man se björkallén som går ett par kilometer söderut ända fram till Åminne gård.

Det hade redan funnits en träkyrka från 1300-talet på samma kulle. Den nuvarande kyrkan är tillägnad den heliga Birgitta och blev färdig 1440. Kyrkan var ursprungligen en långkyrka men blev för trång och byggdes på 1810-talet om till en korskyrka enligt ritningar av Charles Bassi - så den medeltida stenkyrkan omvandlades till en nyklassisk kyrka. Under åren 1989-1990 renoverades kyrkan och målades inne i ljusare färger. Den rymmer 850 kyrkobesökare.

Horn-ättens gravkapell finns under södra korsarmen och inne i kyrkan finns Gustaf Mauritz Armfelts (från Wiurila gård) stora gravplatta och sarkofagen finns under golvet. Svenskspråkig gudstjänst hålls i kyrkan två gånger i året, under jul och midsommar. Kyrkans vaktmästare var märkbart stolt över sin kyrka och visade beredvilligt runt i kyrkans alla vrår och berättade om hur gärna han själv skulle vilja besöka gravarna under kyrkgolvet.

Efter denna andliga spis blev det dags för lunch på restaurant Kastu centralt belägen vid Helsingintie. Det fanns flera varmrättsalternativ och man kunde avläsa en mätt och nöjd stämning då bussresan fortsatte.

Det blev bara några minuters vila i bussen och så var vi framme vid nästa mål: **Salo elektronikmuseum**, som är beläget i Nokias gamla lokaliteter.

Vad då museum?? Dessa föremål minns jag ju helt väl själv. Visserligen finns där telefoner, som morfar hade på väggen och man snurrade på en väv för att få kontakt till centralen och en som farmor hade på bordet och man inte fick leka med. Men sedan finns där riktigt vanliga telefoner både i bakelit och plast och i många färger och sedan mobiltelefoner i alla upptänkliga kulörer och design från olika år. Den stora, tunga Mobira, släpade man ut till

stugan och hade en stor ackumulator att ladda den med.

Guiden berättade att radioapparater av märket Salora fick sin början i Salo på 1920-talet då Fjalar Nordell och Sulo Koskinen grundade ett radioföretag, som 1945 fick namnet Salora. Radio fanns i varje hem och så formades kontakterna till nyheter från när och fjärran. Det kom UKV-sändningar, transistorer, och stereo-anläggningar och bärbara radion. Många av de utställda radioapparaterna har varit mina vänner både inom- och utomhus. Vad då museiföremål?? det där har vi ju alla upplevt!

Televisionsapparaterna kom på 1950-talet. De första regelbundna sändningarna startade i Finland 1957. På 1960-talet var det populärt att gå till någon klasskamrat vars familj ägde en TV. Där satt man och umgicks och tittade

på de svartvita rörliga bilderna på den lilla rutan. Tiderna förändras och utveckling sker – och vår generation har upplevt detta i sin helhet. Nu är det HD och stereo och digitalt och allt annat. Vi hänger fortfarande med. Salo elektronikmuseum är ett trivsamt ställe, lämpligt stort och man får många ”vibbar” av minnen och igenkännande.

Mycket trevligt! – men är vi nu själva helt museala? Det verkar ju litet så...

Hemresan till Pargas gick igen längs gamla Åbovägen utan hets och höga hastigheter. En mycket trevlig upplevelse-dag var till ända. Tack till Clara som gjorde resdagen möjlig samt tack till alla sympatiska medresenärer!

Text och bilder Gunnel Jansson

NEJ, blandteknik på faner

La Divina Commedia

Främlingar

Åminne dörren, Halikko kyrka

Interiör Halikko Kyrka

Salora elektronikumuseum

Vi betjänar:

må – fre 8.30 - 19
lö 9 - 15
sö 11 - 14

Kyrkoesplanaden 32
21600 Pargas
tel. 02 454 4028
www.pargasapotek.fi

Palvelemme:

ma – pe 8.30 - 19
la 9 - 15
su 11 - 14

Kirkkoesplanadi 32
21600 Parainen
puh. 02 454 4028
www.paraistenapteekki.fi